گزارش

«چالش قانون» سیاستهای کلی مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام (۲۵۱) را معرفی، نقد و بررسی میکند:

چگونگی تحقق سیاست های کلی برنامه ششم توسعه

دکتر محمدرضا ناری ابیانه

اشاره: سیاست های کلی نظام در زمینه ها و موضوعات گوناگون از سوی مجمع تشـخیص مصلحت نظام تدوین و تصویب و جهت اجرا به قوای سه گانه ابلاغ شده اسـت. بررسی های میدانی موید این واقعیت است که سیاست های کلی از سوی قوای سه گانه آنطور که باید و شاید مورد توجه قرار نگرفته است. بسیار بجاسـت که نخبگان و اندیشمندان با عمل به رسالت تاریخی، نقطه نظرات خود را پیرامون سیاست های کلی و نقش و کارآمدی آن در جامعه بیان کنند. این نوشتار به معرفی، نقد و بررسی سیاست های کلی برنامه ششم توسعه می پردازد.

معرفی سیاست های کلی برنامه ششم توسعه

- امور اقتصادی

۱- رشد اقتصادی شـتابان و پایدار و اشتغالزا بهگونهای که با بسیج همهی امکانات و ظرفیتهای کشور، متوسـط رشد ۸ درصد در طول برنامه محقق شود.

۲- بهبود مسـتمر فضای کسبوکار و تقویت سـاختار رقابتی و رقابتپذیری بازارها.

۳- مشـارکت و بهرهگیری مناسب از ظرفیت نهادهای عمومی غیردولتی با ایفای نقش ملی و فراملی آنها در تحقق اقتصاد مقاومتی.

۴- توسـعهی پیوندهای اقتصادی و تجاری متقابل و شبکهای کشور بهویژه با کشـورهای منطقهی آسـیای جنوب غربی، تبدیلشدن به قطب تجاری و ترانزیتی و انعقاد پیمانهای پولی دو و چندجانبه با کشـورهای طرف تجارت در چارچوب بندهای ۱۰، ۱۱ و ۱۲ سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی.

۵- گسترش و تعمیق نظام جامع تأمین مالی و ابزارهای آن (بازار پول، بازار سرمایه و بیمهها) با مشارکت اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی و افزایش سـهم مؤثر بازار سرمایه در جهت توسعهی سرمایهگذاری و ثبات و پایداری و کاهش خطرپذیری فعالیتهای تجاری و اقتصادی کشـور با تأکید بر ارتقاء شفافیت و سلامت نظام مالی.

۶- تأمین مالی فعالیتهای خرد و متوسط بهوسیلهی نظام بانکی.

۷- ارتقـاء کیفی و کمی نظام جامع صنعت بیمـه و ابزارهای آن (بازارهای رقابتی، بیمهی اتکایی و...) با مشـارکت اشـخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی بهمنظور توسـعهی سـرمایهگذاری و ثبـات و پایداری و کاهش خطرپذیری فعالیتهای تجاری و اقتصادی کشور.

۸- جذب سرمایهی ایرانیان خارج از کشور و سرمایهگذاران خارجی با ایجاد انگیزه و مشوقهای لازم.

۹- اعمـال نظارت کامل و فراگیر بانک مرکزی بر بازار و مؤسسـات پولی، بانکی و اعتباری و ساماندهی مؤسسات و بازارهای غیرمتشکل پولی و مالی در جهت ارتقاء شـفافیت و سـلامت و کاهش نسبتِ مطالبات غیرجاری به تسهیلات.

۱۰- تغییـر نـگاه به نفت و گاز و درآمدهای حاصـل از آن، از منبع تأمین بودجهی عمومی به «منابع و سرمایههای زایندهی اقتصادی» و دائمی شدن اساسنامهی صندوق توسعهی ملی با تنفیذ اساسنامهی موجود و واریز سالانه ۳۰ درصد از منابع حاصل از صادرات نفت و میعانات گازی و خالص صادرات گاز به صندوق توسعهی ملی و افزایش حداقل ۲ واحد درصد سالیانه به آن.

۱-۱۰- استقلال مدیریت حسابها از بانک مرکزی.

۲-۱۰- ارائهـی تسـهیلات از منابع صندوق توسـعهی ملی به بخشـهای غیردولتی بهصورت ارزی.

۳-۱۰- استقلال مصارف صندوق توسعهی ملی از تکالیف بودجهای و قوانین عادی.

۴-۱۰- سـپردهگذاری ارزی حداکثر ۲۰ درصـد از منابع ورودی صندوق، نـزد بانکهای عامل در قبال اخذ خط اعتباری ریالی از بانکهای مذکور برای ارائهی تسـهیلات ریالی به بخش کشـاورزی، صنایع کوچک و متوسـط و تعاونی با معرفی صندوق توسعهی ملی.

۱۱- تکمیل زنجیرهی ارزش صنعت نفت و گاز و کاهش شدت انرژی.

۱۲- حمایـت از تأسـیس شـرکتهای غیردولتی برای سـرمایهگذاری در فعالیتهای اکتشـاف (نه مالکیت)، بهرهبرداری و توسـعهی میادین نفت و گاز کشور بهویژه میادین مشترک در چارچوب سیاستهای کلی اصل ۴۴.

۱۳- افزایش سـهم انرژیهای تجدیدپذیر و نوین و گسـترش نیروگاههای پراکنده و کوچکمقیاس.

۱۴- تحقق کامل هدفمندسـازی یارانهها در جهت افزایش تولید، اشتغال و بهرهوری، کاهش شدت انرژی و ارتقاء شاخصهای عدالت اجتماعی.

۱۵- واگذاری طرحهای جمعـآوری، مهار، کنترل و بهرهبرداری از گازهای همراه تولید در کلیهی میادین نفت و تأسیسات صنعت نفت به مردم.

۱۶- افزایش ارزشـافزوده از طریق تکمیـل زنجیرهی ارزش صنعت نفت و گاز و توسعهی تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه (بر اساس شاخص شدت مصرف انرژی).

۱۷- دانشبنیان نمودن صنایع بالادستی و پاییندستی نفت و گاز با تأسیس و تقویت شـرکتهای دانشـبنیان برای طراحی، مهندسـی، ساخت، نصب تجهیزات و انتقال فناوری بهمنظور افزایش خودکفایی.

۱۸- افزایش مسـتمر ضریب بازیافت و برداشت نهایی از مخازن و چاههای نفت و گاز.

۱۹- تقسـیم کار و تعیین نقش ملی در مناطق، اسـتانها، نواحی و سواحل و جزایر کشـور با رعایت الزامات آن در چارچوب سیاسـتهای کلی مربوط، بهمنظـور افزایش تولیـد ثروت ملی و حمایت دولت از سـرمایهگذاری در مناطق کمتر توسعهیافته و روستایی.

۲۰- اتخاذ برنامهها و اقدامات اجرایی جهت توسـعهی روسـتایی کشـور برای تثبیت جمعیت و تشـویق مهاجرت به مناطق روسـتایی و عشـایری (کانون تولید و ارزشـآفرینی) با برنامهریزی و مدیریت بهینه در سطح ملی، منطقهای و محلی، تعیین سهم واقعی در توزیع منابع و ارتقاء شأن و منزلت اجتماعی، ایجاد فرصتهای جدیـد اقتصادی و حمایتهای ویژه از فعالیتهای کارآفرینی و اشتغالزایی مزیتدار بومی و مقاومسازی تأسیسات و زیرساختها و اماکن روستایی با تأکید بر بند ۹ سیاستهای کلی کشاورزی.

۲۱- توسـعهی اقتصاد دریایی جنوب کشور در محور چابهار ـ خرمشهر با تأکید بر سواحل مکران.

۲۲- برنامهریزی برای دستیابی به ضریب جینی ۳۴/۰

۲۳- توسـعهی بازارهای دریایی و ایجاد مناطق مهم اقتصادی در زمینههای دارای مزیت.

۲۴- اولویتِ بخشِ ریلی در توسـعهی حملونقل و ایجاد مزیت رقابتی برای آن.

۲۵- توسعهی حملونقل ریلی باری با اولویت تجهیز شبکه و پایانههای باری و اتصال شـبکه به مراکز بزرگ اقتصادی، تجاری و صنعتی و مبادی ورودی و خروجی مهم کشـور و شبکههای ریلی منطقهای و جهانی بهویژه کریدور شمال ـ جنوب با هدف توسعهی صادرات و ترانزیت بار.

۲۶- افزایش نرخ رشد ارزشافزودهی بخشهای صنعت، معدن و صنایع معدنی و افزایش صادرات محصولات آن با اجرای سیاستهای کلی صنعت و معدن.

۲۷- دانشبنیان نمودن شیوهی تولید و محصولات صنعتی و خدمات وابسته به آن، نشانسازی تجاری و تقویت حضور در بازارهای منطقه و جهان.

۲۸- اولویـت دادن به حوزههای راهبردی صنعتـی (از قبیل صنایع نفت، گاز، پتروشـیمی، حملونقل، مواد پیشرفته، سـاختمان، فناوری اطلاعات و ارتباطات، هوافضا، دریا، آب و کشـاورزی) و افزایش ضریب نفوذ فناوریهای پیشرفته در آنها.

۲۹- اولویـت دادن به تأمین مواد مورد نیاز صنایع داخلی کشـور با تأکید بـر تکمیل ظرفیت زنجیرهی ارزشـافزودهی مواد معدنـی و اجرای بند ۳ سیاستهای کلی معدن.

۳۰- تدوین و اجرای سـند جامع و نقشهی راه تحول نظام استانداردسازی کشور و مدیریت کیفیت.

۳۱- استقرار نظام جامع و کارآمد آمار و اطلاعات کشور.

- امور فناوری اطلاعات و ارتباطات

۳۲- کسـب جایگاه برتر منطقه در توسـعهی دولت الکترونیک در بسـتر شبکهی ملی اطلاعات.

۳۳- توسـعهی محتوا در فضای مجازی بر اساس نقشهی مهندسی فرهنگی کشور تا حداقل پنج برابر وضعیت کنونی و بومیسازی شبکههای اجتماعی.

۳۴- ایجاد، تکمیل و توسـعهی شـبکه ملی اطلاعـات و تأمین امنیت آن، تسلط بر دروازههای ورودی و خروجی فضای مجازی و پالایش هوشمند آن و ساماندهی، احراز هویت و تحول در شاخص ترافیکی شبکه بهطوریکه ۵۰ درصد آن داخلی باشد.

۳۵- بهرهگیـری از موقعیت ممتاز کشـور با هدف تبدیـل ایران به مرکز تبادلات پسـتی و ترافیکی ارتباطات و اطلاعات منطقه و گسـترش حضور در بازارهای بینالمللی.

۳۶- حضور مؤثر و هدفمند در تعاملات بینالمللی فضای مجازی.

۳۷- افزایش سهم سرمایهگذاری زیرساختی در حوزهی فناوری اطلاعات و ارتباطات تا رسیدن به سطح کشورهای برتر منطقه.

۳۸- توسعهی فناوری فضایی با طراحی، ساخت، آزمون، پرتاب و بهرهبرداری از سامانههای فضایی و حفظ و بهرهبرداری حداکثری از نقاط مداری کشور.

توجـه: «چالش قانـون» برای انعکاس پاسـخ های مجمع تشـخیص مصلحت نظام یا اعضای آن، اعلام آمادگـی می نماید. ضمنا از ارائه نقد و پیشـنهادات مشـفقانه عموم اندیشـمندان و نخبگان پیشاپیش سپاسگزار است.

نقد و بررسی سیاست های کلی

- خلط سیاست های کلی با آرمان ها

آرمان ها اهداف بزرگ و گسـترده ای هسـتند که شـرکت در پی تحقق بخشـیدن به آنهاست و بهتر اسـت کلی و حتـی گاهـی خلاصه باشـد (برنامه ریزی اسـتراتژیک کیفیت جامع، رسول محمدعلی پـور). هدف های آرمانی برگرفتـه از تصویر مطلوب چشـم انداز بلندمدت کشور اسـت، بیان انتظارات و مقاصدی دسـت یافتنی اسـت که تحقق آن در گرو وفاق عمومـی، اراده ملی و تلاش خسـتگی ناپذیر رهبران جامعه و آحاد مردم خواهد بود (مبانی نظری و مسـتندات برنامه چهارم توسعه، جلد دوم، صفحه ۸۶۷). در مواردی از سیاسـت های کلی برنامه ششم توسعه با آرمان ها خلط شده است. کارایی آرمان ها در ادبیات برنامه ریزی اجتماعی با سیاست های کلی دارای تفاوت های اساسی است.

- خلط سیاست های کلی با چشم انداز

چشم انداز عبارت است از ارائه یک موقعیت مطلوب و آرمانـی قابل دسـتیابی که ماننـد چراغی در افق بلندمدت فـراروی جامعـه و نظـام حکومتی قرار دارد و دارای ویژگـی های جامع نگری، آینده نگـری، ارزش گرایی و واقع گرایی است (سـازمان برنامه و بودجه کشـور، کلیات و اصول سازماندهی فضایی کشـور، ص ۹). چشـم انداز آمیزه ای از ارزش داوری های مبتنی بـر ایدئولوژی نظام و واقعیت های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و زیسـت محیطی جامعه اسـت (مبانی نظری و مستندات برنامه چهارم توسعه، جلد دوم، صفحه ۸۶۷). در مواردی از سیاسـت های کلی برنامه ششم توسعه با چشـم انداز خلط شده است. در ادبیات برنامه ریزی اجتماعی تعاریف چشم انداز و سیاسـت های کلی دارای تفاوت های اساسی است و هر یک دارای کاربردهای ویژه هستند.

- عدم وجود قابلیت زایش سیاست های کلی از اسناد فرادست

تدوین سیاست های کلی از طریق زبان معیار و اصیل قانونگذاری، همچون شـبکه ای به هم پیوسته اسـت که زایش لایه های گوناگون آن بر اساس منطق شبکه صورت می گیرد. پیوسـتگی و همبستگی سیاست های کلی با اسـناد فرادست کشور، دسـتاورد زایش های سلسله مراتبی در سیاست های کلی است آنگاه که در نظام هماهنگ با یکدیگر و سایر اسناد فرادست و فرودسـت تدوین، تصویب و ابلاغ شود. سیاسـت های کلی برنامه ششم توسـعه نیز همچون سایر سیاست های کلی، محصول زایش درونی و زبانی سیاسـتگذاری نیسـت و هماهنگی سـاختاری و سلسـله مراتبی با اسناد فرادست و فرودست خود ندارد.

- قابل اجرا نبودن سیاست های کلی غیرقاعده مند

در مواردی از سیاسـت های کلی، قابلیت اجرایی وجـود ندارد که این امر ناشی از وجود اشـکالات شکلی و ماهیتی در آنهاسـت. در برخی از موارد جهت گیری سیاسـت ها با رویه های اجرایی مرسوم کشور متناسب نیست از این رو معمولا سیاسـت های کلی مورد اقبال و اسـتقبال دستگاه های اجرایی قرار نگرفته است. وجود فاصله نظری و تجربی میان تدوین و تصویب کنندگان سیاست ها و اجراکنندگان آن تاکنون موجب شده است که عملا سیاست های کلان تا اجرای کامل با کمبودهای اساسی مواجه باشد. تعامل تصویب و ابلاغ کنندگان و اجراکنندگان سیاسـت ها به گونه ای تنگاتنگ و سیستماتیک نیسـت تا از تصویب سیاست های ناکارآمد جلوگیری شود. برخی از بندهای سیاسـت های کلی برنامه ششم توسعه به دلیل غیرقاعده مندی دارای قابلیت اجرایی نبوده و نیستند.

- زینتی بودن یا تشریفاتی بودن سیاست های کلی

اینکه در کشـور تعداد فراوانی سیاسـت کلی در موضوعات خاص و فانتزی وجود داشـته باشـد ولی ناکارآمد، قابل سـتایش و تقدیر نیست. داشتن سیاست های کلی که هیچ گاه بکار نروند و کاربردی برای شان متصور نباشد سـرانجامی جز افزایش بی اعتمادی مردم به قانون، قانونگذار و قانونگذاری ندارد. اینکه بصورت شـکلی سیاسـت های کلی کشـور با سایر کشورهای جهان مقایسه شود و مطالعات تطبیقی بی حاصل پیرامون آن انجام شود در نشریات دارای اعتبار علمی پژوهشی منتشر شود تاکنون مشکلی از زندگی مردم حل نشـده اسـت. سیاست های کلی آنگاه ارزشـمندند که با اجرای شایسته در راه منافع ملی و ملت ایران نقش آفرینی کند.

- تداوم و تشدید مشکلات مرتبط با سیاست های کلی در زندگی مردم

۲۶ سال از تصویب اولین سیاست های کلی (۱۳۷۲) می گذرد. بررسی روند تصویب سیاست های کلی از ابتدا تاکنون، نشان از تکرار و تکرار گزاره های پایه و احیانا مقدسـی است که اجرای آنها در زمره آرزوهای مسئولان است. باید دانسـت که تکرار چندین باره گزاره های دوست داشتنی دلیل تحقق آنها نیسـت چرا که با نشانی نادرسـت هیچ گاه نمی توان به مقصد رسید. درک نادرسـت از چیستی، چرایی و چگونگی سیاسـت های کلی تاکنون نتوانسته اسـت منشـکلات زندگی مردم را برطرف نماید. تلقی غیرواقعی بصورت فراگیر در نهادهای قانونگذار و مجری قانون بصورت مشترک وجود دارد. آثار و شـواهد میدانی موثری مبنی بر توانایی برون رفت از برداشـت نادرسـت از مقوله سیاست های کلی در نزد مسئولان مربوطه قابل ملاحظه نیست.

- عدم وجود همکاری لازم بین مجمع و قوای سه گانه

مشاهدات میدانی بیانگر این واقعیت است که بین مجمع تشخیص مصلحت نظام و قوای سـه گانـه در تدوین و تصویب و اجرای سیاسـت های کلی، همدلـی و همفکری و همکاری لازم وجود نداشـته اسـت که در همزبانی ادبیات برنامه ریزی کلان ظهور و بروز داشته باشد. ناهمزبانی قوای سه گانه، هویت سیاست های کلی را با مشکل مواجه ساخته است و توانایی آن را در ساماندهی موضوعات مرتبط را به حداقل ممکن رسانده است. سیاست های کلی تاکنون نتوانسـته اسـت موضوعات و امور مرتبط با خود را در راستای حل مشـکلات زندگی مردم سـاماندهی کند. به عبارت دیگر سیاست های کلی تدوین و تصویب سیاسـت های کلی نظام مشخص نیست تا بر اساس آن قوای سه گانه بتوانند به توافق برسند.

- ناهماهنگی سیاست های کلی با قوانین موجود و جاری در کشور

روند اجرایی سیاسـت های کلی نظام در مجمع تشخیص مصلحت نظام به گونه ای اسـت که در موارد متعدد با قوانین موجود و جاری کشـور دارای ناهماهنگی است و شاید در بسیاری از موارد متناسب با آن قوانین جدیدی در کشـور مصوب گردد. عدم حمایت قوانین موجود از سیاسـت های کلی نظام در سه دهه گذشته موجب شده است که از یکسو قوانین بدون ارتباط با سیاست های کلی و از سوی دیگر سیاست های کلی بدون داشتن قوانین مرتبط و مورد نیاز با خود در جامعه اجرایی نشـوند. از این رو ناکارآمدی در هر دو بخش قابل ملاحظه و منجر به تداوم و تشـدید مشـکلات مرتبط در زندگی مردم شده است.

- میزان هزینه انجام شـده از بیـت المال و جیب مردم برای تدوین و تصویب سیاست های کلی

میـزان بودجه دریافتی مجمع تشـخیص مصلحت نظام در دوره تدوین و تصویب سیاسـت های کلی نظام در سه دهه گذشته کاملا مشخص است و می توان میزان هزینه شـدن بیت المال را برای تدوین و تصویب هر یک از سیاست های کلی نظام و حتی بندهای آن را محاسـبه کرد. عملکرد سیاست های کلی نظام در حسـابداری اجتماعی کشور تاکنون دارای بیلان منفی اسـت و نتوانسته است به میزان هزینه های انجام شـده برای آن سـود متناسب با هزینه ها را ایجاد کند. بنابر این چگونه می توان از سیاست های کلی زیان ده در حسابداری اجتماعی برای سـه دهه توقع جبران زیان های گذشـته و سودرسانی متناسب را داشت؟

- تکراری بودن گزاره های موسوم به سیاست های کلی با دیگر سیاست ها

بـدون تردید در چهار دهه گذشـته جامعه با انواع و اقسـام سیاست ها و سیاسـت گذاری آشنا شده اسـت. معمولا در برنامه های توسعه پنج ساله اول تا ششـم، برنامه های سالانه کشـور و برنامه های بخشـی و منطقـه ای (وزارتخانه ها و اسـتان ها) بخش مشخصی با عنوان سیاست ها وجود دارد که از ویژگی های ثابت اصول برنامه ریزی جامع است. ملاحظه این همـه تکاپوی برنامـه و برنامه ریزی جامعه را با حجم انبوهی از سیاسـت های تکراری مواجه ساخته است که تکراری بودن آن، اصالت و سپس کارآمدی آنها را با اشـکال مواجه ساخته است. از این رو به نظر می رسد که این همه سیاست از یکدیگر کپی شده اند.

- نقض اصل تفکیک قوای سه گانه توسط مراجع قانونگذاری موازی

موضوع مصوبات مجمع تشـخیص مصلحت نظام با اصل تفکیک قوای سـه گانه در کشور منافات دارد. وجود مجمع در زمره مراکز و مراجع قانونگذاری مـوازی، صرف نظر از بی بهره بودن اعضای مجمـع از رای مردم می تواند بـه بروز ناهماهنگی های برنامه ریزی کلان کشـور بیانجامد. بر طبق اصل تفکیک قوا، فعالیت های قانونگذاری در قوه مقننه منحصر است که از طریق مردم سـالاری و پشتوانه مردمی، مشـروعیت اجتماعی خود را بدست می آورد. در حالی که این مهم در مورد مجمع تشـخیص مصلحت نظام دارای مصداق نیسـت. موضوع سیاست گذاری در سطح کلی نظام از جمله اموری است که هماهنگی قوای سه گانه را می طلبد.

- تداخل مصوبات شورا با چشم انداز بیست ساله

چشـم انداز بیست ساله و سیاست های کلی نظام با وجود تدوین و تصویب در مجمع تشـخیص مصلحت نظام از دو یا چندسـبک ادبیات برنامه ریزی کلان پیروی می کنند. برخی از بندهای چشم انداز دارای سیاست های کلی نیستند و تعاری از سیاست های کلی نسبتی با بندهای چشم انداز بیست سـاله ندارند. البته باید توجه داشت که خوراندن یکی به دیگری، به معنای نسـبت منطقی دو متغیر در منظومه پدیده های اجتماعی نیسـت. زایش سیاسـت های کلی از مقسم چشـم انداز بیست ساله به عنوان مبنا و روش تولید اسـناد فرادست کشور بسیار مهم است که در تدوین و تصویب چشم انداز و سیاست های کلی خبری از آن نیست!

- عدم وجود ضمانت اجرای مناسب

سیاست های کلی برنامه ششم توسـعه دارای ضمانت اجرایی لازم و کافی نیسـت. علیرغم جایگاه قانونی مجمع تشـخیص مصلحـت نظام در قانون اساسـی متاسفانه امر سیاست و سیاست گذاری بطور مجزا از سوی مجمع تشـخیص مصلحت نظام از سوی سایر تقسیم کار ملی قانونگذاری سنتی به سبک ایرانی، آنچنان که باید و شاید مورد توجه قرار نگرفته است. دستاورد این بی توجهی نیز در ساماندهی اقدامات اجرایی کشور و در تداوم و تشدید مشکلات زندگی مردم خود را بصورت آشکار نشان داده است. دستگاه های اجرایی و سـایر بخش های قانونگذاری کشور نیز امور فاقد یا دارای ضمانت اجرایی ضعیف را برنمی تابند و نقش محوری برای آن قایل نبوده و نیستند.

- تورم سیاست های کلی در مجمع

قانونگذاری سـنتی به سـبک ایرانی، سـال هاسـت که به بیماری مزمن تورم قانون و قانونگذاری مبتلاسـت. با وجود بیش از ۱۱۰ سـال سـابقه قانونگذاری در ایـران باید اعتراف کرد که علیرغم سـابقه طولانی، جامعه هنوز از قانونگذاری کارآمد و توانمند محروم است. از این رو مجمع تشخیص مصلحـت نظام نیز همانند سـایر بخش های قانونگـذاری از بیماری تورم سیاسـت گذاری در رنج است. داشتن صدها سیاست کلی که نتواند کوچک ترین تاثیری در حل مشکلات زندگی مردم داشته باشد. سیاست های کلی آنگاه به بیماری تورم مبتلا می شوند که با وجود ناکارآمدی همانند ماشینی خودکار به تدوین و تصویب سیاسـت های کلان بصورت سریالی ادامه داده شود تا جایی که انبوهی از سیاست های کلی در جامعه بر حجم سایر قوانین و مقررات کشور بیفزاید.

- عدم بروزرسانی سیاست های کلی از زمان تصویب تاکنون

در تدوین و تصویب سیاست های کلی نظام از بروزرسانی آنها سخنی وجود ندارد و معلوم نیست که سیاست های کلی برای نظام تا چه زمانی سیاست اند و حالت کلی خود را حفظ می کنند. شاخصه های تداوم زندگی سیاست های کلی نظام در منظومه شـلوغ قنونین کشـور چیست؟ این گزاره های هیجانی بر اسـاس ادعای تصویب کنندگان آن تا کی مدعی نجات کشورند و با ناکارآمدی شاهد تداوم و تشدید مشکلات زندگی مردم اند؟ بروزرسانی سیاسـت های کلی امری حیاتی برای حیات اجتماعی آنهاست موجب می شـود که در گذر زمان و تحولات سـریع جامعه از گردونه ساماندهی امور جدا و جا نمانند.

- مشارکت ناکافی گروه های مرجع در سازو کار مجمع

از سـوی مجمع تشخیص مصلحت نظام گزارش عملکردی درخصوص نحوه و میزان گردش علمی و تجربی نخبگان در فرآیند تدوین و تصویب سیاست های کلی نظام منتشـر نکرده است. حضور چند تن از مشاوران و مسئولان سابق کشور و اساتید بازنشسته در جلسات کمیسیون های اصلی و فرعی به معنای گردش علمی و تجربی نخبگان کشور نیست. حضور سازماندهی شده اسـاتید و پیشکسوتان امور در قالب گروه های علمی دانشگاهی و دپارتمان های پژوهشـی و تخصیص طرح هـای تحقیقای و پایـان نامه های دوره تحصیلات تکمیلی کارشناسـی ارشـد و دکتری می تواند وضعیت سیاست های کلی نظام را از منفعل به شکلی فعال و پویا تغییر دهد.

- مصوبات برای تصویب و نه برای اجرا!؟

اینگونه به نظر می رسد که برخی معتقدند که داشتن تعدادی جمله یا گزاره مصوب با عنوان سیاسـت های کلی، از نداشتن آن مفیدتر است. از آنجا که اجرای این سیاست های مد نظر نبوده یا در اولویت قرار ندارد در طول بیش از دو دهه گذشـته، اجرا یا عدم اجرای سیاسـت های کلی به مناقشه بین جناح های سیاسی تبدیل شده است که معمولا برای مقصریابی در مشکلات روزافزون زندگی مردم دارای کاربرد بوده اسـت. تصویب سیاست های کلی به معنای اجرای آنها یا اجرایی بودن آنها نیست و نمی توان صرفا با تصویب چند گزاره مطلوب به حل مشکلات زندگی مردم امید داشت.

- ناکارآمدی سیاست های کلی در حل مشکلات زندگی مردم

در سه دهه گذشـته همزمان با تدوین، تصویب، تایید و ابلاغ سیاست های کلـی نظام در بخش های مختلف، نه تنها مشـکلات زندگی مردم برطرف نشـده که تداوم و تشدید شده اسـت. این مهم نشانه آشـکار ناکارآمدی سیاسـت های کلی و سایر اسناد فرادست کشور اسـت که قدرت مداخله اجتماعـی و تغییر موازنه به نفع مردم ندارند. اینکه تعداد فراوانی سیاسـت کلی وجود داشـته باشد که نتواند و نمی تواند مشکلات جامعه را حل کند برای جامعه به هیچ عنوان سودمند نیست و نباید به آن مباهات کرد. چراکه همه هویت و توانمندی قانونگذاری در سـطوح مختلف، حل و فصل کردن مشکلات جامعه است و اگر منافع و خیر عمومی نبود شاید دلیلی بر تصویب سیاست های کلی هم وجود نمی داشت.

- وجود تغییرات احتمالی زمینه اجرای سیاست های کلی در کوتاه مدت

زمینـه های اجتماعی در تصویب سیاسـت های کلی دارای اهمیت و نقش فعـال اند. با تغییر زمین های اجتماعی، ضرورت تغییر سیاسـت های کلی دور از انتظار نیسـت. اجرای آزمایشی سیاسـت های کلی، آزمونی است تا بتوان آنها را از نظر تحقق اهداف از پیش تعیین شده مورد ارزیابی قرار داد. تغییرات احتمالی در سیاست های کلی آزمایشی بهتر از سیاست های کلی دایمی انجام می شود و مراجعه چندباره برای ارزیابی آنها به انجام تغییرات مثبت می انجامد. مردم نیز در پذیرش آثار سیاست های کلی آزمایشی فعال تر برخورد می کنند و آمادگی بیشـتری برای مشارکت در اجرای سیاست های کلی آزمایشی و بررسی کمیت و کیفیت آنها دارند.

در مـواردی از سیاسـت های کلی، قابلیت اجرایی وجود ندارد که این امر ناشی از وجود اشکالات شکلی و ماهیتی در آنهاست. در برخی از مـوارد جهت گیـری سیاسـت ها با رویـه هـای اجرایی مرسـوم کشـور متناسـب نیسـت از این رو معمولا سیاسـت هـای کلـی مـورد اقبـال و اسـتقبال دسـتگاه هـای اجرایی قرار نگرفتـه اسـت. وجـود فاصلـه نظری و تجربـی میـان تدویـن و تصویـب کننـدگان سیاسـت هـا و اجراکننـدگان آن تاکنـون موجـب شـده اسـت کـه عمـلا سیاسـت هـای کلان تـا اجـرای کامـل بـا کمبودهـای اساسـی مواجه باشـد. تعامـل تصویـب و ابـلاغ کننـدگان و اجراکننـدگان سیاسـت هـا بـه گونـه ای تنگاتنـگ و سیسـتماتیک نیسـت تا از تصویب سیاسـت های ناکارآمـد جلوگیری شـود.

آگهی فقدان سند مالکیت

سـند مالکیت یکصد و شـانزده هزار و ششـصد و شصت سـهم مشاع از نهصد و پنجـاه و چهار هزار و یازده سـهم شـش دانـگ یک قطعه زمین زراعـی دارای پلاک ثبتـی شـماره ۲۲۷ فرعی از ۲- اصلی واقع در روسـتای ابراهیم آبـاد بخش ۴ ثبتی میامـی ذیل ثبت شـماره ۹۷۸۷ در صفحه ۳۸۸ دفتر جلـد ۸۸ به نام آقای علی اصغر نادعلی فرزند محمد حسن صادر و تسلیم گردیده است و مالکیت مذکور برابر دو برگ استشـهاد ادعا نموده که سند مالکیت به علت اسـباب کشی مفقود گردیده و تقاضای صدور سـند مالکیت المثنی را نموده است لذا مراتب برابر تبصره ۱ ماده ۱۲۰ آئین نامه قانون ثبت یکبار در یکی از روزنامه های کثیرالانتشـار آگهی می گردد تا هرکس نسبت به صدور سـند مالکیت المثنی اعتراض دارد و یا مدعی انجام معامله با سـند مذکور می باشـد و یا سـند مالکیت اولیه در دست وی است مراتب را کتبا ظرف مدت ۱۰ روز پس از انتشـار آگهی با ارائه اصل سـند معامله یا سند مالکیت به اداره ثبت اسـناد و املاک میامی اعلام و رسـید دریافت نماید در غیر این صورت پس از انقضاء مدت قانونی سند مالکیت المثنی وفق مقررات صادر خواهد شد.

اداره ثبت اسناد و املاک میامی

آگهی بر طبق کد ۹۱۴ مجموعه بخشنامه های ثبتی

بدینوسـیله به اطلاع کلیه مالکین پلاک های شـماره ۳۰۰ فرعی میرزا محتشـم و غیـره و پـلاک ۳۰۱ فرعی و ورثه کرمعلی و حیدر علی پـلاک ۲۹۴ فرعی ورثه کرمعلی و حیـدر علـی و پلاک ۲۸۸ فرعـی میرزا محمود و غیره از سـنگ ۹۴ اصلـی واقع در قریـه هویر جز، حـوزه ثبتی دماوند میرسـاند که آقای عمار حسـینی و غیره با وکالت آقای فرهاد میرزاحسینی بموجب وکالتنامه شماره ۲۳ مورخ ۱۳۹۸/۰۴/۲۶ وبموجب وکالتنامه شـماره ۳۸۵۳۵ مورخ ۱۳۹۸/۰۴/۲۰ وبموجب وکالتنامه شـماره ۳۹۴۷۰ مورخ ۱۳۹۸/۰۸/۲۹ تنظیمی دفترخانه اسناد رسمی شماره ۳ دماوند تقاضای صدور سـند مالکیت ششـدانگ یک قطعه زمین چین سـه من پلاک ۲۹۴ فرعی از سنگ ۹۴ اصلـی واقع در قریه هویر جز، حـوزه ثبتی دماوند از این اداره نمـوده و از آنجائیکه وزن محلی پلاک مورد تقاضا ایشـان با تصرفات متقاضی بمیزان ۲۸۷۷/۷۵ متر مربع مطابق ندارد ولیکن از لحاظ حدود سـند با مورد تقاضا مطابقت دارد و همچنین بموجب گزارش کارشناسـی رسمی دادگستری آقای محسـن مزینی اعلام گردیده که مساحت ۲۹۲۲ مترمربع برابر وضعیت موجود پلاک مرقوم که بصورت چمن بوده در عکسـهای سـنوات سه دهه بررسی شـده که وضعیت ملک با مجاورین در محدوده نقشه مذکور مشهود میباشـد و تغییری ندارد و عوارض تصرفات آن دستخوش تغییرات نگردیده اسـت ولیکن با توجه به اینکه وکیل مالکین پلاک ۲۹۳ فرعی از اصلی مرقوم بموجب ثتقاضای وارده به شـماره ۱۳۹۹۸۵۶۰۱۰۵۸۰۱۷۲۰۶ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۱ اعلام نموده که آدرس دقیق جهت انجام عملیات کد ۹۱۴ مجموعه بخشنامه های ثبتی ندارد بنابرایـن چنانچـه مجاورین نامبرده پلاک موصوف پس از رویـت این آگهی ظرف مدت یکماه روز از تاریخ انتشار ، به حدود تصرفات متقاضی در میزان تصرفات وی بمساحت ۲۸۷۷/۷۵ مترمربـع اعتراضـی دارند در محل این اداره حضور بهم رسـانند تا وفق مقررات نسـبت به مورد تقاضای اعتراض رسیدگی گردد ضمنا این اگهی در یک نوبت در یکی از روزنامه های کثیر الانتشـار محلی، منتشـر و تاریخ انتشـار آگهی مزبور که تاریخ ابلاغ به کلیه مالکین مجاور پلاک موصوف محسـوب و فلذا پس از گذشـت مدت یکمـاه روز و عدم حضور و اعتراض مجاورین، عملیات صدور سـند مالکیت جهت پلاک ۲۹۳ فرعی از سـنگ ۹۴ اصلی واقع در قریه هویر وفق مقررات ادامه خواهد یافت.

۶۹۸۴

عابدین نوری شیرازی– سرپرست اداره ثبت اسناد و املاک دماوند